Național
28 DE ANI
Cotidian fondat în 1997

Scris de **Claudia Marcu**

2025-09-23

Românii, sacrificați pentru binele cetățenilor din Europa de Vest. Ne-au luat antibioticele pentru că este criză în UE

Marea campanie a fostului ministru al Sănătății, Alexandru Rafila, desfășurată pe la sfârșitul lui 2023, care îi punea la zid pe români pentru consumul excesiv de antibiotice, a ascuns, de fapt, o criză gravă de antimicrobiene la nivelul Uniunii Europene. Astfel, românilor le-a fost redus drastic dreptul la tratament, prin interdicția vânzării medicamentelor fără rețetă, pentru ca produsele să ajungă la cetățenii din statele dezvoltate ale UE, state care s-au și apucat să-și facă stocuri pe luni de zile.

Un raport al Curții de Conturi Europene privind criza de medicamente dezvăluie un adevăr ascuns românilor. UE a trecut și trece printr-un deficit grav de medicamente critice, dar în special de antibiotice. La noi, însă, apelul Comisiei pentru sensibilizarea populației s-a transformat într-o punere la zid a cetățenilor din țara noastră, acuzați că ar consuma prea multe antibiotice și, astfel, ar contribui la rezistența antimicrobiană.

Campania a fost inițiată de fostul ministru al Sănătății, Alexandru Rafila, care nu a suflat un cuvânt despre criza de antibiotice din UE, ci a preferat să legifereze interdicția vânzării acestora fără rețetă de către farmacii. Cu foarte mulți neasigurați, cu un deficit cronic de medici de familie, în special în zonele rurale, și cu presiuni pe medici de a nu mai elibera rețete pentru antibiotice, consumul acestor produse a scăzut vertiginos, spre ușurarea occidentalilor, care au și început să-și facă stocuri. Potrivit raportului special Curții de Conturi Europene (CCE), între 2022 și octombrie 2024, autoritățile naționale competente din UE au raportat către EMA 136 de deficite critice de medicamente. Unele măsuri de evitare a deficitului critic de antibiotice în iarna 2023-2024 nu au fost puse în aplicare, iar succesul celor aplicate nu poate fi demonstrat, susține CCE. Printre cauzele principale ale crizei de antibiotice se numără creșterea cererii, întârzierile în producție, problemele legate de capacitatea de producție și creșterea costurilor energiei.

Cetățeni bătrâni și bolnavi

Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA) a lansat, în noiembrie 2023, o campanie pe platformele de comunicare socială privind prevenirea deficitului de antibiotice, care a sensibilizat publicul cu privire la această problemă. Conform raportului CCE, niciun stat membru nu a declanșat mecanismul de protecție civilă al UE pentru a solicita antibiotice din stocul rescEU, care este finanțat de UE și se află încă în curs de constituire. În orice caz, cantitățile de medicamente din aceste stocuri erau foarte limitate, stocurile respective fiind destinate în principal să fie utilizate în caz de dezastre naturale sau de pandemie. Ele nu ar fi deci suficiente pentru a combate un deficit critic de medicamente, arată raportul CCE.

Analiza Comisiei Europene s-a axat preponderent pe dependențele externe, pe riscurile geopolitice și pe lanțurile de aprovizionare fragmentate. EMA și industria au pus accentul pe deficiențe operaționale, cum ar fi gestionarea insuficientă a inventarelor, lipsa sistemelor de alertă timpurie și slaba colaborare a părților interesate, precum și pe factori economici, cum ar fi stabilirea prețurilor și rambursarea/compensarea medicamentelor, comerțul paralel și cotele de aprovizionare. EMA considera, de asemenea, că cererea mai mare, dar fluctuantă, din ultimii ani – din cauza creșterii economice și demografice la nivel mondial (precum și din cauza îmbătrânirii populației) – este una dintre cauzele profunde ale deficitelor care se preconizează că vor continua. Autoritățile naționale competente au analizat 83.266 de notificări privind deficitele și au constatat că problemele de fabricație reprezentau jumătate din ansamblul cauzelor profunde.

Țările bogate și-au făcut stocuri

Industria de medicamente are o obligație prevăzută de lege de a asigura „aprovizionarea corespunzătoare și continuă” cu medicamente pentru a răspunde nevoilor pacienților, însă obligația industriei de a asigura aprovizionarea încă nu funcționează bine în practică, observă CCE. Obligația nu este aplicată în mod uniform de la un stat membru la altul, necesitând măsuri diferite de la societățile farmaceutice, iar acțiunile coercitive sunt rare.

Astfel, în contextul unor deficite tot mai mari, multe state membre au început să introducă măsuri naționale unilaterale de constituire de stocuri, care nu au fost coordonate cu alte state membre. Aceste măsuri includeau stocuri naționale, rezerve de urgență deținute de industrie și stocuri-tampon deținute în lanțul de distribuție. ”Astfel de stocuri și rezerve pot contribui la reducerea deficitelor într-un anumit stat membru și dau

autorităților o marjă de timp pentru a acționa. Pe de altă parte însă, ele pot avea efecte de propagare și pot crea sau exacerba deficite în alte state membre, în special în cele mai mici, deoarece producătorii ar putea fi nevoiți să stabilească o ordine de prioritate în raport cu capacitatea lor limitată", semnalează Curtea de Conturi Europeană. De exemplu, potrivit situației de la sfârșitul anului 2024, Danemarca avea stocuri echivalent vânzări pentru 6 săptămâni din 481 medicamente critice, Germania deținea stocuri tampon pentru 6 luni pentru toate medicamentele care făceau obiectul unui acord de reducere a prețului, din ianuarie 2025, Franța avea stocuri tampon pentru 4 luni din 748 medicamente de interes terapeutic major și stocuri tampon pentru 2 luni pentru toate celelalte medicamente de interes terapeutic major, iar Austria avea stocuri echivalent vânzări anterioare pe 4 luni din 400 medicamente esențiale.